

Dr Beata Piecychna z Wydziału Filologicznego UwB stypendystką Fundacji Kościuszkowskiej. Zrealizuje badania w USA

Dr Beata Piecychna z Wydziału Filologicznego UwB znalazła się w gronie laureatów tegorocznej edycji programu stypendialnego Fundacji Kościuszkowskiej. Otrzymała 9 tys. dolarów na 3-miesięczny pobyt na Uniwersytecie Kalifornijskim w San Diego (UCSD). Wraz z zespołem prof. Benjamin K. Bergena, dr Piecychna będzie prowadziła w przyszłym roku akademickim badania nad symulacją ucieleśnioną w procesie tłumaczeniowym.

Prof. Benjamin K. Bergen pracuje w Department of Cognitive Science (Wydział Nauk o Poznaniu), gdzie kieruje Language and Cognition Lab. Właśnie w tej jednostce od lutego przyszłego roku swój autorski projekt będzie realizować dr Beata Piecychna.

- Naukowcy z Uniwersytetu Kalifornijskiego zajmują się m.in. procesami poznawczymi w kontekście przetwarzania języka naturalnego. Ja chciałabym przyjrzeć się tzw. symulacji ucieleśnionej, jaka towarzyszy tłumaczeniu tekstów – wyjaśnia dr Beata Piecychna. – Współczesne teorie nauk o poznaniu mówią, że w rozumieniu docierających do nas informacji, także wyrażen językowych, ogromną rolę odkrywa nie tylko mózg, ale całe ciało, a umysł, konstruując znaczenia, odwołuje się do doświadczeń i wrażeń cielesnych. To dlatego używa się pojęć „ucieleśnionego umysłu” czy „ucieleśnionego poznania”. Jeśli np. próbujemy sobie coś wyobrazić (ruch, doznania dotykowe itp.), to angażujemy zmysłowo-motoryczne (a więc najbardziej „cielesne”) struktury mózgu, a gdy np. próbujemy odczytać emocje z twarzy innego człowieka, bezwiednie częściowo je odtwarzamy. Czyli w procesie rozumienia symulujemy pewne stany, odczucia. Co ciekawe, według najnowszych badań prowadzonych w obszarze estetyki ucieleśnionej, możemy symulować nawet ruchy pędzla, za pomocą których powstało podziwiane przez nas dzieło sztuki. Tego rodzaju ustalenia mogą mieć niebagatelny wpływ na rozwój dopiero kształtującej się subdyscypliny przekładoznawstwa, jaką jest translatologia kognitywna.

Jednym z celów badań jest ustalenie stopnia podobieństwa pomiędzy mechanizmem symulacyjnym obecnym w procesie czytania ze zrozumieniem a symulacją zaznaczającą się w procesie tak zwanego czytania translacyjnego. Wraz z naukowcami z UCSD dr Beata Piecychna będzie też badała wpływ, jaki na specyfikę mechanizmu symulacji ucieleśnionej zachodzącej w umyśle tłumacza wywierają techniki narracyjne stosowane przez autorów tekstów źródłowych, wiedza samego tłumacza oraz kontekst sytuacyjny procesu tłumaczeniowego.

- Eksperymenty, które przeprowadzę wspólnie z zespołem Language and Cognition Lab, mogą dostarczyć istotnych informacji dotyczących nie tylko mechanizmu symulacji ucieleśnionej właściwego translacji, ale także innych aspektów kognitywnych

charakterystycznych dla procesu tłumaczeniowego – ocenia dr Beata Piecychna.

To nie pierwsze tego typu badania, jakie dr Piecychna zrealizuje za granicą. Wiosną 2019 r. odbyła 3-miesięczny staż w Homerton College na University of Cambridge, gdzie pracowała nad wdrożeniem paradygmatu poznania ucieleśnionego w obszarze metodyki przekładu literackiego. Swoje badania oparła na materiale "Alicji z Krainy Czarów" Lewisa Carrolla, a także jej polskich przekładów.

źródło: rzecznik UwB

